

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zbigniew

Nazwisko: Bernatowicz

Miejsce urodzenia: Radzyń Podlaski

Data urodzenia: 14-02-1924

Imię ojca: Stefan

Imię matki: Karolina

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Materiały Departamentu Śledczego MBP i Wydziału Śledczego WUBP w Krakowie w sprawie Zbigniewa Bernatowicza. Zatrzymany przez funkcjonariuszy WUBP w Krakowie 07.02.1948 na terenie Zakopanego, na skutek zdrady Stefana Sierki ps. "Wiktor" kierownika Biura Studiów WiN, którego Bernatowicz w tym czasie był łącznikiem z ostatnim prezesem IV Zarządu WiN Mieczysławem Kawalcem ps. "Iza". Areszt tymczasowy od 13.02.1948, decyzją NPW w Warszawie. Osadzony w więzieniu na Mokotowie. Akt oskarżenia sporządzony 31.07.1949 w MBP zatwierdził Adam Humer. Oskarżony z art. 86 par. 1 i 2 KKWP, art 6 i 7 dekretu z 13.06.1946 oraz art. 191 KK o to że w okresie od 1946 do 1948 pełnił funkcję łącznika, kierownika łączności i p.o. kierownika organizacyjnego Wydziału Informacji krypt. "Instytut Bakteriologiczny", a następnie "Poradnia Przeciwgruźlicza P.C.K." przy KG WiN. Sprawę wraz z aktem oskarżenia przekazano 12.08.1948 do WSR w Warszawie.</p>	<p>Akta o sygn. IPN BU 0259/216 (1927/III).</p>	
<p>Materiały śledcze i operacyjne WUBP w Krakowie w sprawie członków kierownictwa OP WiN. Podczas operacji Wydz. III WUBP w Krakowie, a na podstawie informacji uzyskanych wcześniej z rozpracowania tarnowskich struktur WiN 02.10.1947 zatrzymano Komendanta OP WiN Franciszka Błażeja. Na podstawie jego zeznań MBP uzyskało dane dot. struktury OP WiN, a także części kierownictwa IV Zarządu Zrzeszenia. Zbigniew Bernatowicz działał do lutego 1948 wraz z Mieczysławem Kawalcem ps. "Iza" ostatnim Prezesem WiN. Wydany w ręce UB przez kierownika Biura Studiów WiN Stefana Sierkę ps. "Wiktor". Zatrzymany przez funkcjonariuszy Wydz. III WUBP w Krakowie 07.02.1948 i po wstępnych przesłuchaniach przekazany do dalszego śledztwa nadzorowanego przez MBP. Materiały operacyjne i kontrolno śledcze zakończono po realizacji procesowej i złożono w 1955 roku w archiwum WUdsBP w Krakowie. W 1968 roku przesygnowano do nr 659/III-gr.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/558 t. 1-5 (659/III-gr.) oraz mikrofilm o sygn. IPN Kr 0193/2/J (659/3).</p>	

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie przeciwko Zbigniewowi Bernatowiczowi. Rozprawę rozpoczęła się 22.08.1948. Wyrokiem z 08.10.1948 skazany z art. 6 i 7 dekretu z 13.06.1946 i art 86 par. 1 i 2 KKWP łącznie na karę śmierci. NSW w Warszawie odrzucił skargę rewizyjną wniesioną przez obrońcę 07.01.1949. Bierut decyzją z 18.01.1949 nie skorzystał z prawa łaski. Stracony na terenie więzienia Mokotów 27.01.1949 przez funkcjonariusza UB Piotra Śmietańskiego.

Akta o sygn. IPN Kr 944/406 (Sr 989/48).

Akta Departamentu Śledczego MBP w sprawie IV ZG WiN. Zbigniew Bernatowicz przechodzi w materiałach śledztwa głównego jako łącznik kierownika Wydziału Informacji i Propagandy IV Zarządu WiN, a następnie szef organizacyjny tego wydziału. Śledztwo w jego sprawie wyłączono ze śledztwa głównego do osobnego prowadzenia w Dep. Śledczym MBP, mimo iż działał w strukturze KG WiN. Mogło się to wiązać z już wówczas prowadzonymi przygotowaniami do operacji "Cezary" i próbą jak najmniejszego nagłaśniania roli jaką wcześniej pełnił w WiN agent UB Stefan Sieńko, którego ważnym kontaktem i łącznikiem w strukturze WiN w okresie 1946-1948 był Z. Bernatowicz. Po realizacji procesowej materiały śledztwa złożono w archiwum MBP pod sygn. 1140/Śl. W 1971 przesygnowano do nr 1140/III.

Akta o sygn. IPN BU 0259/39 t. 1-10 (1140/III) oraz mikrofilm o sygn. IPN BU 01236/286 (599/3).

Akta personalne więźnia. Osadzony w więzieniu na Mokotowie 14.02.1948. Skazany wyrokiem WSR w Warszawie 08.10.1948 na karę śmierci. Wyrok wykonano na terenie więzienia 27.01.1949.

Akta o sygn. IPN GK 919/2619 (384/48, 9/49).

Charakterystyka nr 200 sporządzona w latach 1985-86 w Wydziale "C" WUSW w Krakowie dot. organizacji "Wolność i Niezawisłość" (WiN) Okręg Krakowski, działającej na terenie województwa krakowskiego w okresie od września 1945 do października 1947. Do zbiorczego opracowania dołączono kwestionariusze osobowe członków organizacji, prasę konspiracyjną WiN, dokumenty programowe i informacje o działalności WiN. Zbigniew Bernatowicz ps. "Basia", "Zdzicha", "Miś" figuruje w charakterystyce jako łącznik kierownika Wydziału Informacji i Propagandy KG WiN Mieczysława Kawalca ps. "Iza", po zatrzymaniu Łukasza Cieplińskiego ostatniego prezesa IV ZG WiN. W okresie okupacji był łącznikiem pomiędzy Komendą Obwodu AK Rzeszów i szefem dywersji i kontrwywiadu tego obwodu Mieczysławem Kawalcem. Nie zaprzestał działalności konspiracyjnej. Poszukiwany przez UB od połowy 1945 przebywał w Gdańsku, Poznaniu, Bytomiu, i Krakowie. Na skutek zdrady Stefana Sieńki ps. "Wiktor", którego Bernatowicz od 1946 roku do momentu aresztowania był łącznikiem ze strukturami terenowymi i kierownictwem WiN zatrzymany przez UB w Zakopanem 07.02.1948.

Akta o sygn. IPN Kr 074/199 t. 1-8 (200/X).